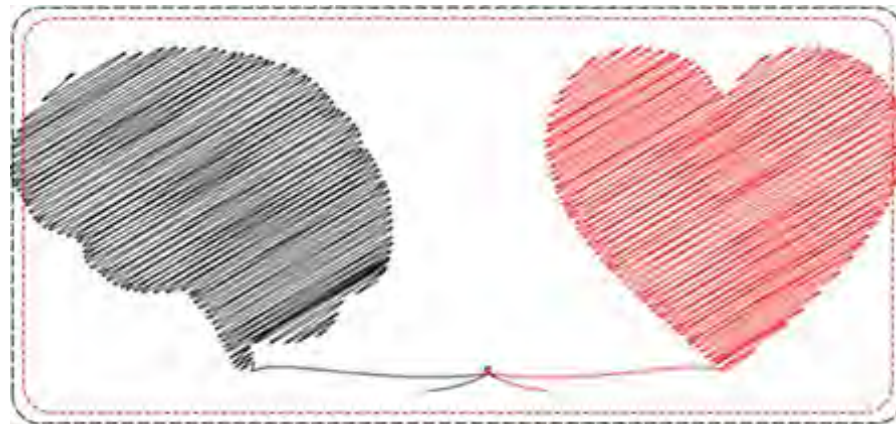

12de Vlaams Geestelijke GezondheidszorgCongres

Burgerbewegingen, partners voor een noodzakelijke innovatie in de GGZ

Prof. Philippe Delespaul i.s.m. HART BOVEN HARD

HART
BOVEN
HARD

Verloop van de sessie

- Welkom (Marc)
- Voorstelling van HART BOVEN HARD (Joke)
- Burgerinitiatieven in publieke GGZ (Philippe)
- Getuigenissen vanuit ervaringen met HbH
 - Samenwerking met welzijnsorganisaties in wijken (Sabine)
 - Betrekken van familie en naasten (Leo)
 - Belang van ervaringsdeskundigen (Katrien)
- In gesprek met het publiek (Marc/allen)
- Uitnodiging tot deelname aan HBH

Voorstelling van HART BOVEN HARD
Zorg om Zorg – Zorg voor psychisch welzijn
Joke Claessens

HART
BOVEN
HARD

Hart Boven Hard – Werkgroep Zorg om Zorg

Burgerbeweging voor een inclusieve en duurzame samenleving

10 hartenwensen

- **Samen rijk**
- Sterk jong en oud
- Werkbaar werk
- Diversiteit is realiteit
- Wees wereldwijs
- Eerlijke belastingen
- Stop armoede
- Leefbare buurt
- Eco is logisch
- **Doe de democratie**

Werkgroep Zorg om Zorg

Voor menswaardige zorg,
toegankelijk voor iedereen

Via burgerparticipatie

Burgerdialogen rond zorg (2016-2017)

Goede zorg is verbindend en zingevend - 4 principes:

1. Persoonsgericht, met aandacht voor hele mens.
2. Ingebed in warme, gelijkwaardige relaties.
3. Betrokken op leefsituatie en context.
4. Gericht op volwaardige deelname aan het maatschappelijk leven.

Om deze zorg te realiseren en toegankelijk te maken, is een transitie nodig

- Communicatie naar minister Beke n.a.v. zijn actieplan Zorgenvoormorgen en belofte van participatie (2020)
- Kaartjesactie naar zorgverleners (2021)

HART
BOVEN
HARD

Ontwikkelingen zorg voor mensen met een beperking getoetst aan de visie (2018-...)

- Burgerdialoog
- Verzamelen getuigenissen
- Formuleren knelpunten én alternatieven
- Sociale media campagne
- Gesprek met parlementsleden
- Gesprek met kabinet en VAPH

Burgerdialogen GGZ (2022-2023)

Burgerparticipatie

- Complexe uitdaging
- Verschillende perspectieve samenbrengen: mensen met psychische kwetsbaarheid, naasten, zorgverleners, vrijwilligers, beleidsvoerders ...
- Engagement met gemeenschappelijk doel
- Erkenning van ieders waarde en expertise

Bekommernissen

- Nood aan toegankelijke zorg
- Nood aan gelijkwaardigheid in zorg en sml.
- Nood aan zorg voor de context

Visie als petitie

> 500 keer getekend, 85 organisaties

Vervolg: Regionale burgerdialogen GGZ (2024)

- De dialoog verderzetten en visie verdiepen
 - Kennismaken met concrete alternatieven
 - Verkennen specifiekere invalshoeken
 - Verdere concretisering beleidsvoorstellen
- (Straks meer hierover)*

En we komen mee op straat op 22 september

HART
BOVEN
HARD

Burgerdialogen en burgerinitiatieven in een publieke GGZ

Philippe Delespaul

12de Vlaams Geestelijke Gezondheidscongres 2024

Dichtbij de mens: verbindende en gastvrije zorg

10 & 11 september 2024 | Antwerpen, Wilrijk – Campus Drie Eiken

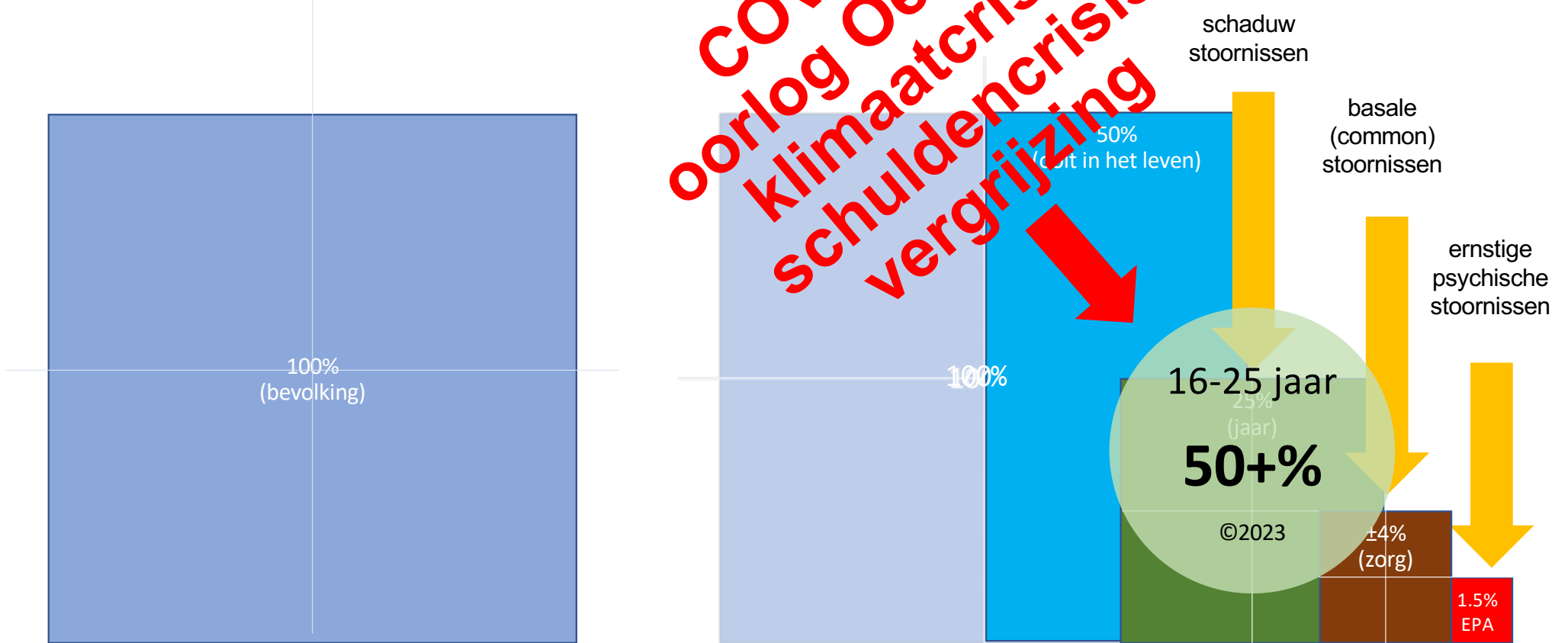

een grote vraag naar zorg...

waar het om gaat: psychisch lijden

COVID-19
oorlog Oekraïne
klimaatcrisis
schulden crisis
vergrijzing

lijkt
een
onmogelijke
job

realiteitscheck! er is onvoldoende:

- ... **geld** (dure somatische zorg verdringt ggz -- mede gevolg van stigma?)
- ... **mankracht** (job onvoldoende aantrekkelijk/brain drain?)
- ... **(hoog) opgeleide professionals**

- > nieuwe professionals opleiden kost >10 jaar
- > wegg kopen uit het buitenland = (neokoloniale) diefstal

lijkt
een
onmogelijke
job

realiteitscheck!

er is **de ggz**

... **geld** (dure somatische zorg verdringt ggz, mede gevolg van stigma?)
... **marktkracht** (job onvolgende aantrekkelijk/brain drain?)
... (hoog) opgeleide professionals
alleen

> nieuwe professionals opleiden kost >10 jaar

> wegg kopen uit het buitenland = (neokoloniale) diefstal

een publieke ggz

Maastricht University

Herstel Talent

psychose net

HART
BOVEN
HARD

kenniscentrum
phrenos

F-FACT
Nederland

GIP
Federatie Groep
Innovatie en Psychiatrie

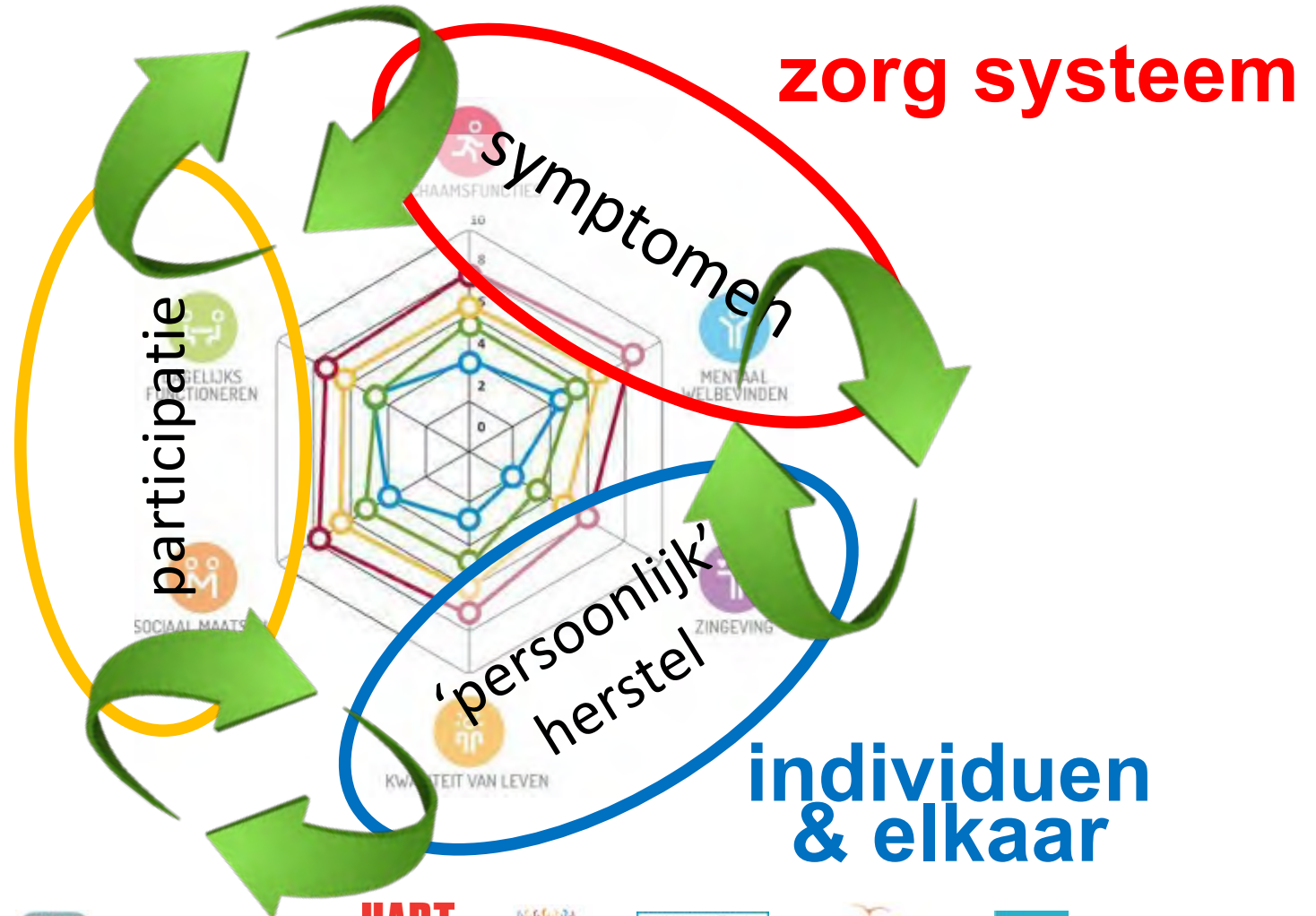
CCAF

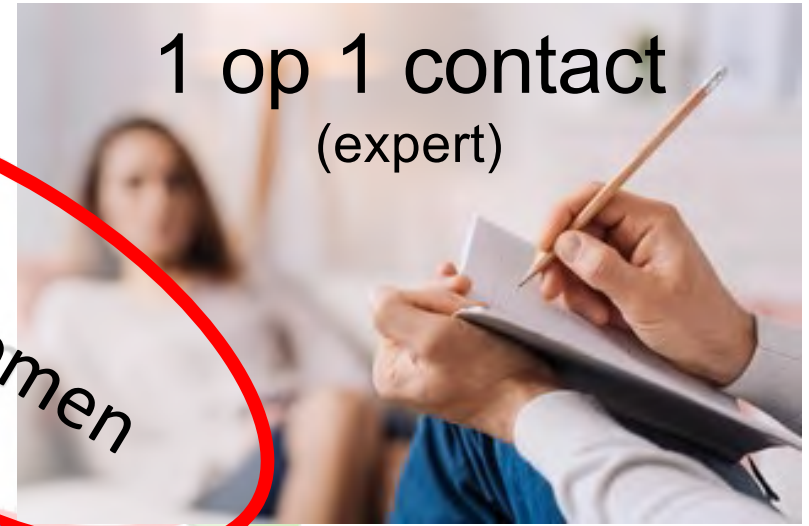
Mondriaan
voor gestelijke gezondheid

goede ggz zorg vraagt meer,
dan meer specialisten

maatschappij
(incl. werk en wonen)

1 op 1 contact
(expert)

symptomen

participatie
persoonlijk herstel

dagelijkse uitdagingen
(in communities)

individuen
& elkaar

gezondheid = (leer)proces

echte hulp betekent **vergroten** van **weerbaarheid** en **autonomie**

WEL

**weerbaarder worden
(herstellen)**

**NIET 'genezen'
MAAR 'zich ontwikkelen'**

NIET

**kwetsbaarder worden
(litteken op litteken)**

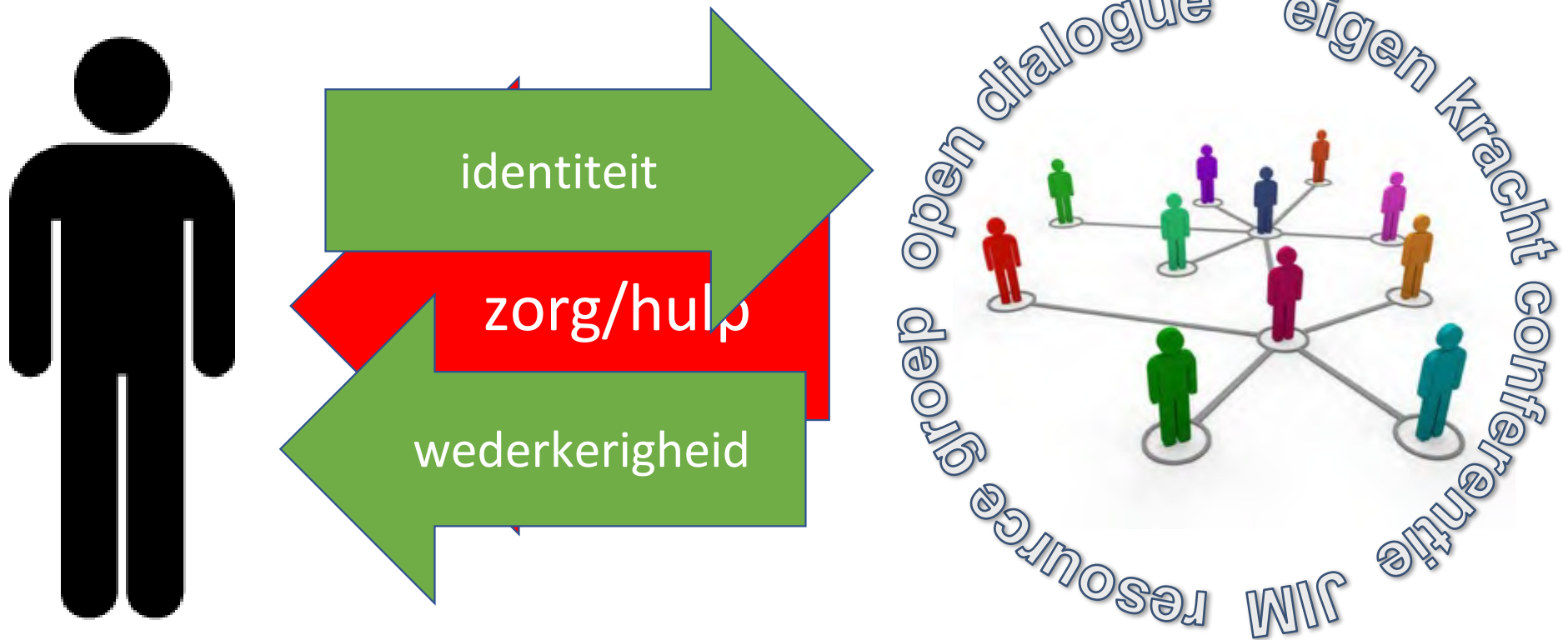
iedereen is een betrokkene
(‘expert’)

wij zijn allemaal resources

integrale gecontextualiseerde (netwerk) zorg

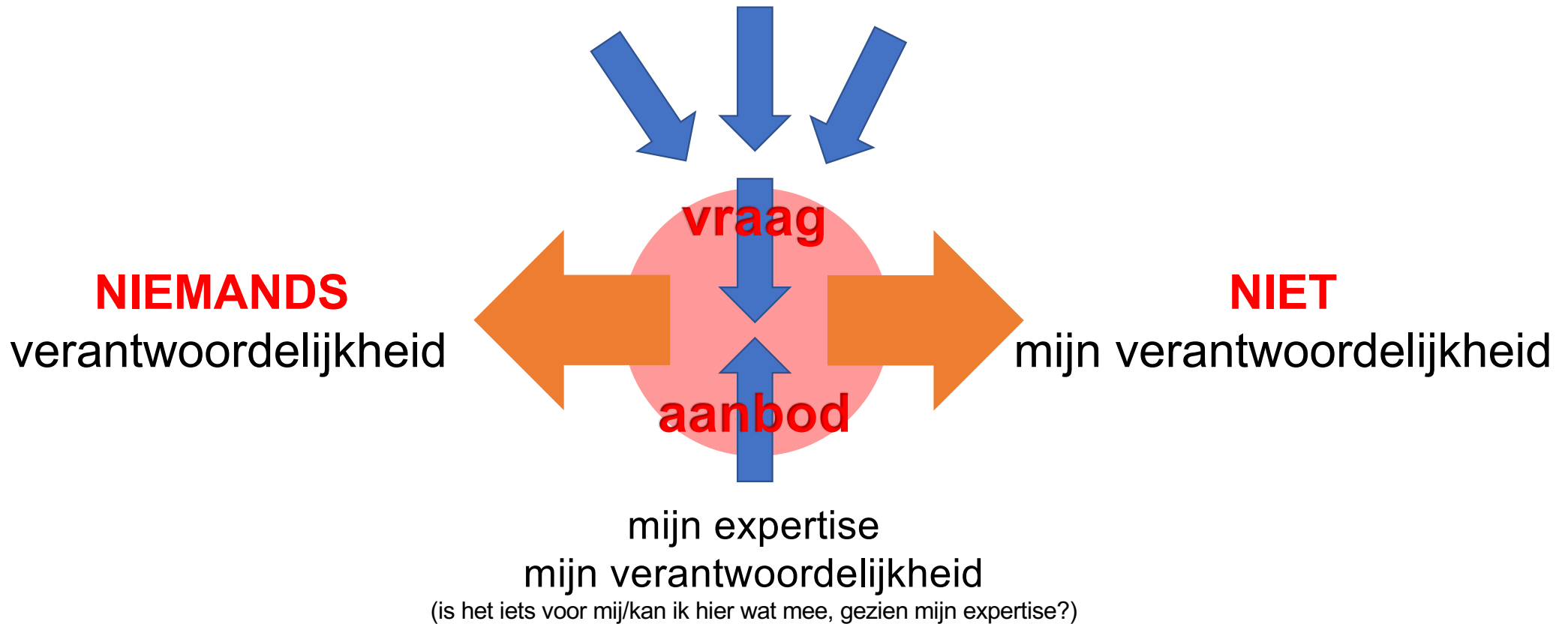
ggz specialisten zijn niet enkel nodig
voor diagnostiek en behandeling
(eerste orde)
maar gebruiken hun deskundigheid
ook om burgers bij te staan
en communities te versterken
(tweede orde)

mindshift:
van klassieke 'fixende' (expert/curatieve) zorg

naar een publieke ggz van
opportuniteiten

optimale verwijzing/triage
een 'selectie' trechter
mensen met diverse zorgbehoeften

we falen bij wie zorg het meest nodig is

immers:

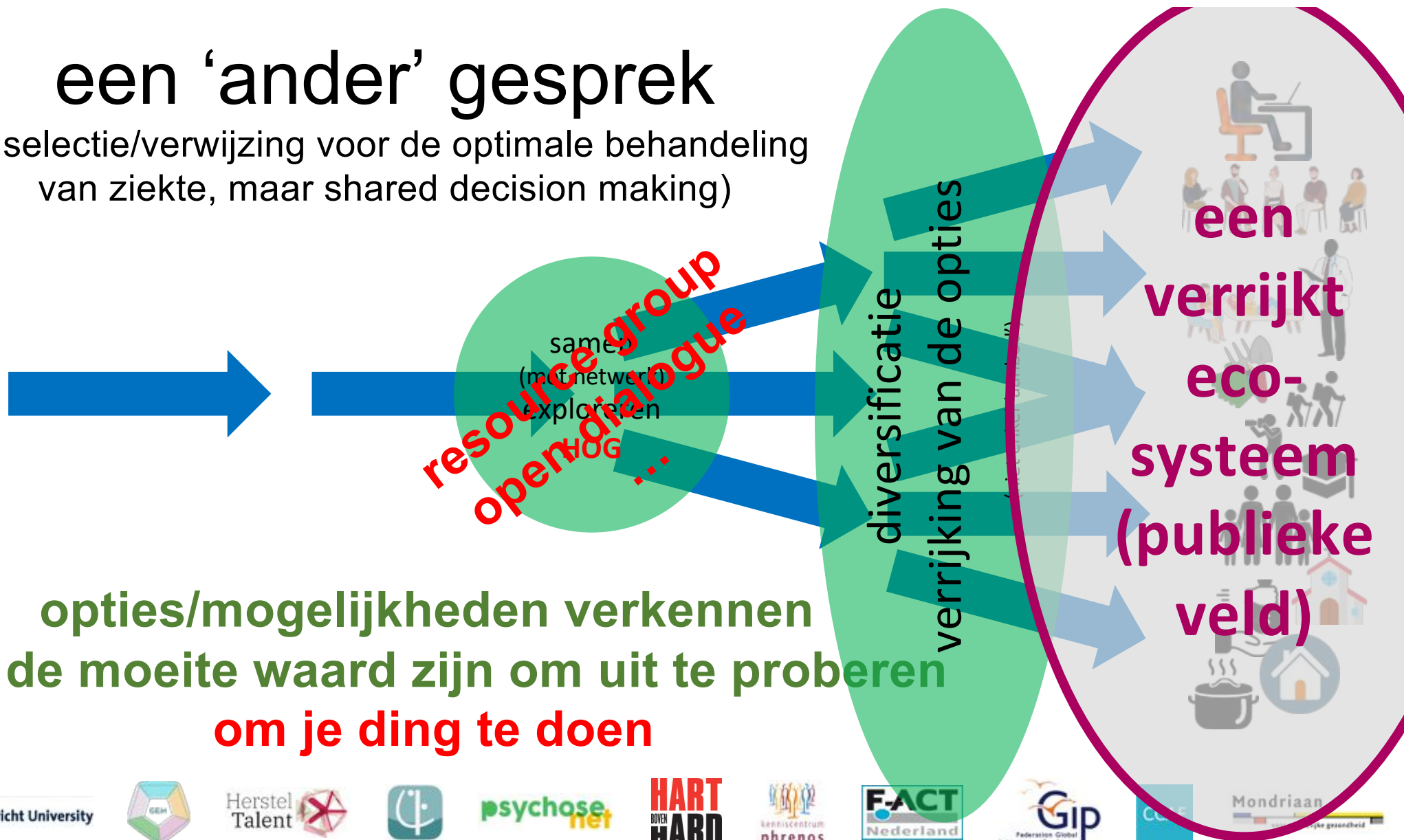
**ernst geeft comorbiditeit
en specialisten georganiseerd in silo's
excluderen comorbiditeit (en dus ernst)
omdat relevante deelbehoeften
hun expertise te boven gaat**

goede zorg vraagt om diversiteit

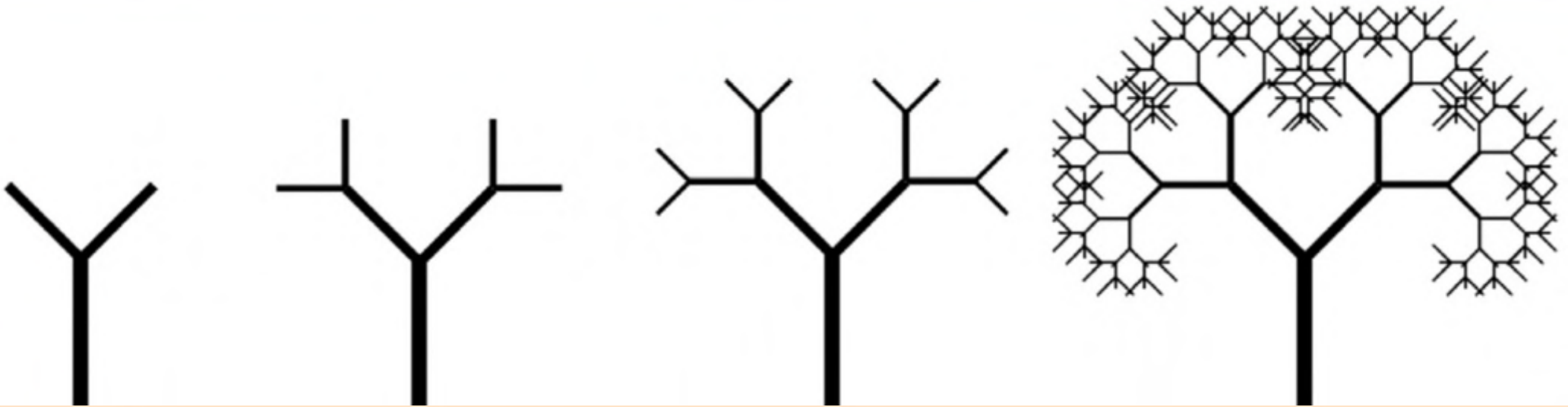
een 'ander' gesprek

(≠ selectie/verwijzing voor de optimale behandeling van ziekte, maar shared decision making)

van trechter tot boom

SELECTIE

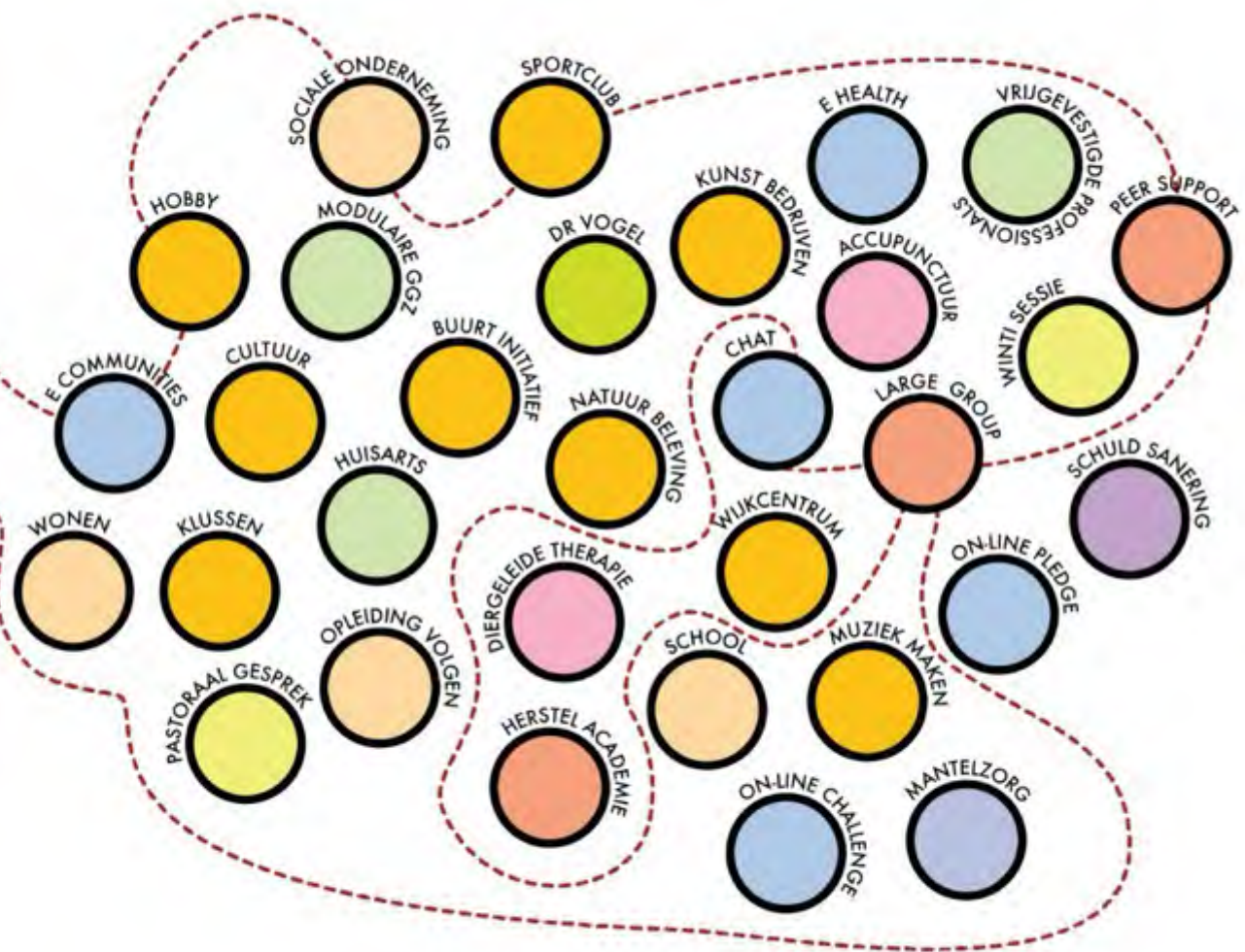
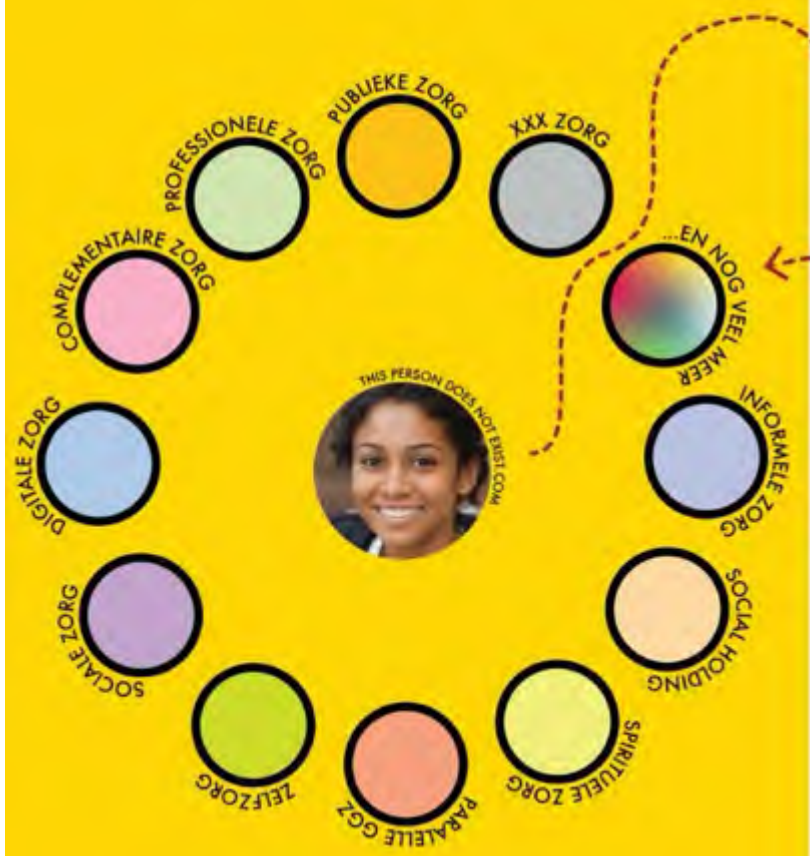

DIFFERENTIATIE

verruiming van de opties op basis van resources in de maatschappij

... waaruit ieder zijn eigen pad kiest ...

... waaruit ieder zijn eigen pad kiest ...

HART BOVEN HARD

dialog

olv. Marc Craps

Joke , Katrien, Leo, Philippe, Sabine, ...

Dialogen over samenwerking GGZ
& welzijnsorganisaties op wijkniveau
Sabine Burgelmans

HART
BOVEN
HARD

De Serre (april, 2024) en de Broederij (juni 2024), Gent

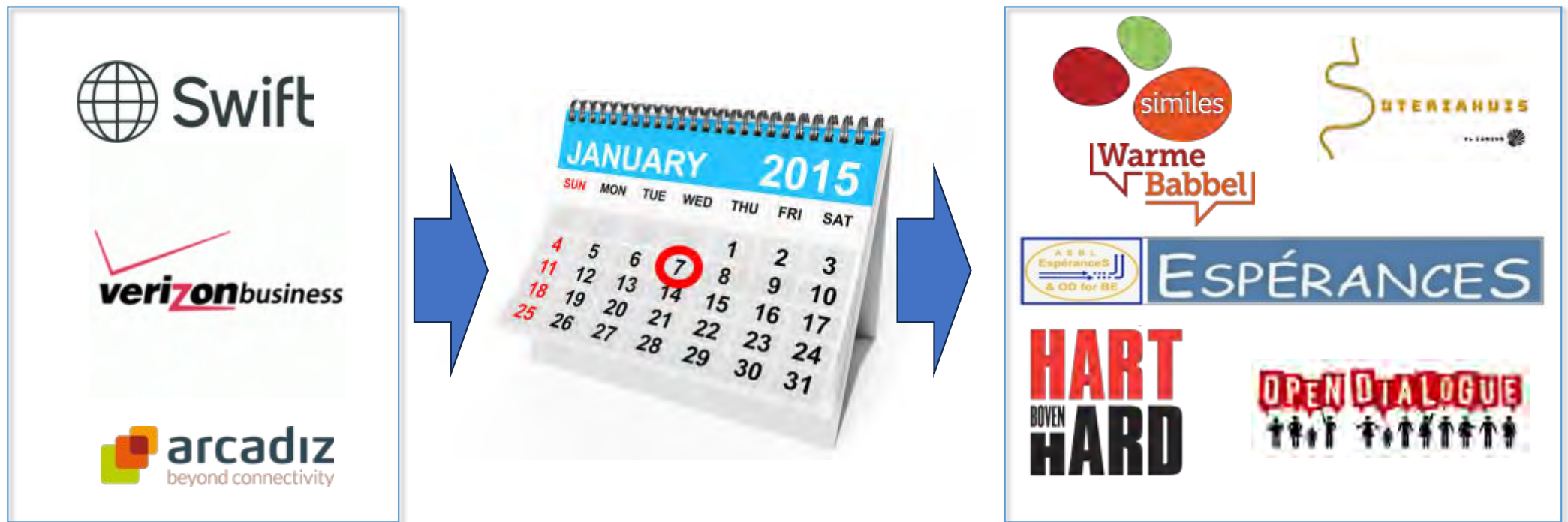
HART
BOVEN
HARD

Het belang van het betrekken van familie en naasten in de GGZ

Leo Hemelaer

HART
BOVEN
HARD

Momentum Change

ICT

GGZ

Ervaringsdeskundigen in de GGZ

Katrien Rombouts

HART
BOVEN
HARD

Het bezoekerscentrum

HART
BOVEN
HARD

Ervaringsdeskundige gidsen ontvangen een groep

HART
BOVEN
HARD

Discussiethema

- Steeds meer psychiatrische ziekenhuizen organiseren zelf laagdrempelige initiatieven, vaak met de hulp van ervaringsdeskundigen,
- Is dat een goede evolutie?
- Hebben we dan nog nood aan kleine onafhankelijke initiatieven, die vaak met moeite het hoofd boven water houden?

HART
BOVEN
HARD

wijkgezondheidscentrum
de Central

HART
BOVEN
HARD

Discussiethema

- Als HART BOVEN HARD steunen wij het model van wijkgezondheidscentra
- De forfaitaire betaling zorgt ervoor dat meerdere activiteiten mogelijk zijn en dat de meest kwetsbaren bereikt worden
- Toch kiest de overheid er voor om eerstelijnspsychologen per prestatie te betalen.
- Wat zijn de voor-en nadelen hiervan? En hoe kan er op de eerstelijns best samengewerkt worden?

HART
BOVEN
HARD

In dialoog met het publiek...

- Welke vragen, bedenkingen en suggesties roepen deze voorstellen van HBH bij jullie op?
- Wat is volgens jullie de meerwaarde van burgerbewegingen zoals HBH om een meer verbindende en gastvrije zorg te realiseren?
- Welke mogelijke obstakels of risico's zien jullie aan onze burgerdialogen? Hoe houden we daar rekening mee?
- Waar zien jullie opportuniteiten voor samenwerking tussen HBH en de GGZ?

HART
BOVEN
HARD

Uitnodiging volgende burgerdialoog

“Op de wachtlijst? Van verlamming naar veerkracht!”

- **Wanneer? Vrijdag, 11 oktober van 10 tot 16 uur**
- **Waar? Blink-out vzw, Tichelrij 7, 2800 Mechelen**

- **Welkom!**
- **Kennismaking: met wie zijn we hier samen?**
- **Getuigenissen**
 - Els Lambrecht over het project “wachtverzachters”
 - Kim Delville over de werking van het Wachthuis in Haacht
 - Dirk De Caluwé over “Café mentaal Welzijn” in Lier
 - Katleen Boschmans over Emergo GGZ Netwerk
 - Liesbet Sourbron over de werking van Blink-out
- **Dialogen in wisselende kleine groepen**
- **Plenaire dialoog**
- **Prof. Dr. Philippe Delespaul geeft een nabeschuiving**
- **Afsluiting**

HART
BOVEN
HARD

Wil JIJ je graag engageren
in 'Zorg voor Psychisch Welzijn' van HART BOVEN HARD?
Welkom!

Stuur een berichtje naar:
zorgomzorg@hartbovenhard.be

Bedankt voor jullie aandacht!

HART
BOVEN
HARD